

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO
Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

SISÄLLYSLUETTELO

Taustatiedot	3
Tavoitteet	4
Hallinto	6
Terveysvalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta	6
Eläinlääkintähuollon valvontatehtävät	9
Eläinlääkäripalvelut	10
Henkilöstö	13
Strategiset toimenpiteet	15
Arvio toimialan kehityksestä	17
Sisäinen valvonta	17
Toteutuneet kustannukset kustannuspaikoittain	19
Jakoperusteet	22

TAUSTATIEDOT

Yhteistoiminta-alue

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto aloitti toimintansa 1.1.2010. Yhteistoiminta-alueen muodostavat Kokkola, Kannus, Toholampi, Lestijärvi, Perho, Halsua, Kaustinen, Veteli ja Kruunupyy.

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on ympäristöterveydenhuollon palvelujen tuottaminen voimassa olevan lainsäädännön vaatimusten mukaisesti laadullisesti ja määrällisesti yhdenmukaisesti koko alueella.

Toiminnan tavoitteena on tunnistaa, ehkäistä ja poistaa elinympäristössä olevia terveyshaittoja ja sitä kautta ylläpitää ja edistää väestön, yksilön ja eläinten terveyttä.

Eläinlääkintähuolto turvaa lakisäättävät ympärivuorokautiset eläinlääkäripalvelut eläinten omistajille ja hoitaa kunnalle määrätty eläinsuojelulain ja eläintätilain tehtävät.

Ympäristöterveydenhuolto käsittää terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon.

Ympäristöterveyslautakunta

Varsinainen jäsen

Riitta Rahkola, Kokkola, pj 1-5/2023
Raimo Hiltunen, Kokkola, pj 6-12/2023
Irene Nygård, Kokkola, vpj
Vuokko Kottari, Kokkola
Jan-Ove Nyman, Kokkola
Mika Kokkonen, Kannus
Pertti Kauppinen, Halsua
Kari Paavola, Kaustinen
Inger Wistbacka, Kruunupyy
Pirjo Änäkkälä, Lestijärvi
Toni Syrjälä, Perho
Ulla-Riitta Harju, Toholampi
Jussi Tunkkari, Veteli
Risto Koljonen, Kokkolan hallituksen edustaja

Henkilökohtainen varajäsen

Anne Jussila

Maria Peltoniemi
Sanni Mäkelä, Kokkola
Marja Matturi-Slotte, Kokkola
Veijo Hernesniemi, Kannus
Janne Kangas, Halsua
Vesa Paavola, Kaustinen
Mirja Sjölund, Kruunupyy
Oskari Tuikkanen, Lestijärvi
Tanja Jaatinen, Perho
Juha Hirvinen, Toholampi
Matti Palosaari, Veteli

Lautakunnassa on 12 jäsentä. Osapuolten valtuustot nimittävät yhteiseen lautakuntaan jäseniä seuraavasti: Kokkolan kaupunki neljä (4) jäsentä ja muut sopimuskunnat kahdeksan (8) jäsentä. Kullekin jäsenelle nimetään henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan puheenjohtajana toimii Kokkolan kaupungin luottamushenkilö. Varajäsenet osallistuvat kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa estyneenä.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana seitsemän (7) kertaa. Kokouspöytäkirjojen pykälä oli yhteensä 72 kpl.

Organisaatio

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon organisaatio koostuu:

- Kokkolan kaupungin organisaatioon kuuluvasta ympäristöterveyslautakunnasta, joka on kuntien yhteinen lautakunta.
- ympäristöterveydenhuollon tulosaluetta johtavasta terveysvalvonnan johtajasta ja tämän alaisuudessa toimivista eläinlääkäreistä, klinikkaeläinhoitajasta, ympäristöterveystarkastajista ja toimistonhoitajasta.

Ympäristöterveydenhuollon tulosalueeseen kuuluvat:

- terveysvalvonnan tulosityksikkö
- eläinlääkintähuollon tulosityksikkö

Ympäristöterveydenhuollon tehtävistä, organisaatiosta ja toiminnasta on määrätty tarkemmin Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon johtosäännössä. Johtosäännön päivitys on hyväksytty ympäristöterveyslautakunnan kokouksessa 25.5.2022 § 33 ja Kokkolan kaupunginvaltuusto on 29.08.2022 § 69 päättänyt hyväksyä johtosäännön päivityksen.

TAVOITTEET

Yleinen

Ympäristöterveydenhuollossa tavoitteena on varmistaa turvalliset elintarvikkeet, talous- ja uimavedet, elinympäristö ja eläinten terveys ja hyvinvointi. Ympäristöterveydenhuollon perustehtävä on ympäristöperäisten terveysriskien vähentäminen, poistaminen ja ehkäiseminen. Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden, tupakkalain ja eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, sekä eläinlääkäripalvelut.

Yhteenveto talousarvion 2023 tavoitteesta

- Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma toteutuu suunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti.
- Eläinlääkäripalvelujen resursseja pyritään turvamaan parantamalla eläinlääkärien olosuhteita ja työnantajan vetovoimaisuutta.
- Viennin edellytyksien tarkistaminen ja vientitodistuksien joustava käsittely.
- Valvontasuunnitelman päivittäminen ja toteutuminen riskiperusteisesti.
- Osallistuminen aluekäytön suunnitteluun turvallisten ja viihtyisien elinympäristöjen suunnittelemiseksi antamalla lausuntoja ja osallistumalla työryhmiin.

Katsaus kuluneesta vuodesta

Valvontasuunnitelman tarkastuksien tavoitemäärä oli yhteensä 933 kpl ja toteutumisaste jäi 88 % (825 tarkastusta). Valvontasuunnitelman toteutuminen ylitti valvontasuunnitelmaan asetetun minimitasen (70 %).

Eläinlääkäripalvelussa on esiintynyt resurssivajetta vuoden aikana. Resurssivaje on johtunut sijaisien huonosta saatavuudesta. Eläinlääkärien olosuhteiden ja työnantajan vetovoimaisuuden kehitystyö on jatkunut vuoden 2023 aikana. Ympäristöterveydenhuollon toimitilat terveysvalvonnan, hallinnon, eläinlääkintähuollon valvonnan ja eläinlääkäripalvelujen (kanta-Kokkola ja Kruunupyy)

tarpeita varten valmistuvat elokuussa 2024. Toimitilojen vuokrasopimus hyväksyttiin toukokuussa (KH 15.5.2023 § 212). Eläinlääkärien avuksi on perustettu klinikkaeläinhoitajan toimi.

Ympäristöterveyslautakunta on 11.10.2022 § 50 päättänyt pyytää Kaustisen, Vetelin, Perhon ja Halsuan kannanottoa alueen eläinlääkäripalvelujen tuottamisesta yhteisestä vastaanotosta. Annettujen lausuntojen pohjalta ympäristöterveyslautakunta on 13.12.2022 § 63 päättänyt pyytää Vetelin kuntaa järjestämään toimintatilat neljälle eläinlääkärille Vetelin kunnan alueella ympäristöterveydenhuollon asettamien toimitilavaatimuksien mukaisesti.

Perhonjokilaakson eläinlääkäriaseman hankinta on edennyt ja uudet toimitilat valmistuvat näillä näkömillä vuoden 2025 aikana. Yhteisvastaanotto edesauttaa eläinlääkäripalvelujen kehitystä Perhonjokilaakson alueella.

Uudet toimitilat antavat jatkossa paremmat edellytykset onnistua rekrytoinnissa ja resurssien turvaamisessa. Eläinlääkärien perehtymiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. KokkolaWorksin kautta Kokkola on valtakunnallisesti saanut näkyvyyttä.

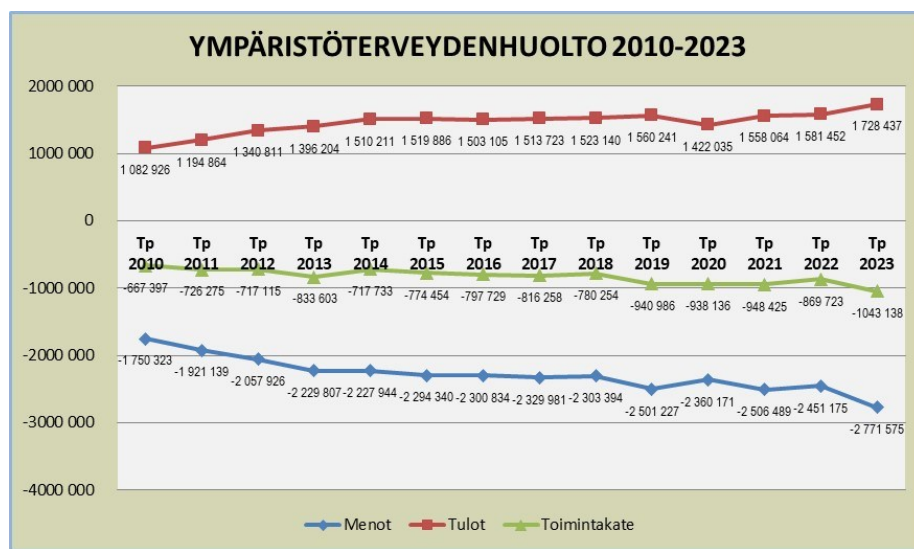
Vientitodistukset on annettu kolmen työpäivän kuluessa, mikäli ehdot täyttyvät.

Valvontasuunnitelman päivitys on käsitelty lautakunnan kokouksessa 29.11.2023 (§ 67).

Ympäristöterveydenhuolto on osallistunut aluekäytön suunnitteluun turvallisten ja viihtyisien elinympäristöjen suunnittelemiseksi ja antanut lausunnot mm. kaavoituksista, ympäristöluvista, rakennusluvista ja ympäristövaikutusten arvioinnista. Yhteistyöpalavereiden määrä on 81 ja annetut lausunnot 81.

Tehtäväalue	TA2023	TOTEUTUMA 1.1 - 31.12.2023	tot % ta	TP2022	TOTEUTUMA 1.1 - 31.12.2022	tot % tp
YMPÄRISTÖTERVEYSLTK						
Ympäristöterveydenhuolto						
Toimintatuotot	1 685 577	1 725 005	102,3 %	1 581 453	1 581 453	100,0 %
Toimintakulut	-2 609 545	-2 771 575	106,2 %	-2 451 176	-2 451 176	100,0 %
TOIMINTAKATE	-923 968	-1 046 570	113,3 %	-869 723	-869 723	100,0 %

Talouden kehitys 2010-2023

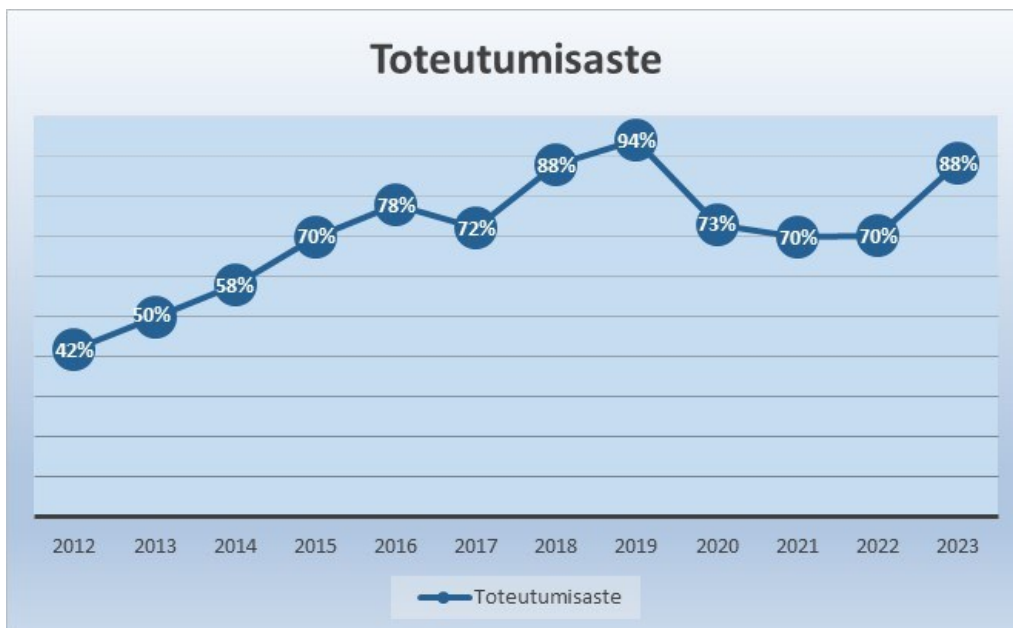
HALLINTO

Viranhaltijapäätöksiä on tehty seuraavasti:

PÄÄTÖS	MÄÄRÄ
Eläinsuojelulain mukaiset päätökset	35
Elintarvikelain mukaiset päätökset	3
Terveydensuojelulain mukaiset päätökset	0
Eläintautivalvonta	4
Sivutuotevalvonta	3
Tupakkalain mukaiset päätökset	7
Nikotiinivalmisteiden myyntiluvat	7
Hankinnat (yli 1000 €)	5
Henkilöstöasiat ja -järjestelyt	28

TERVEYSVALVONTA

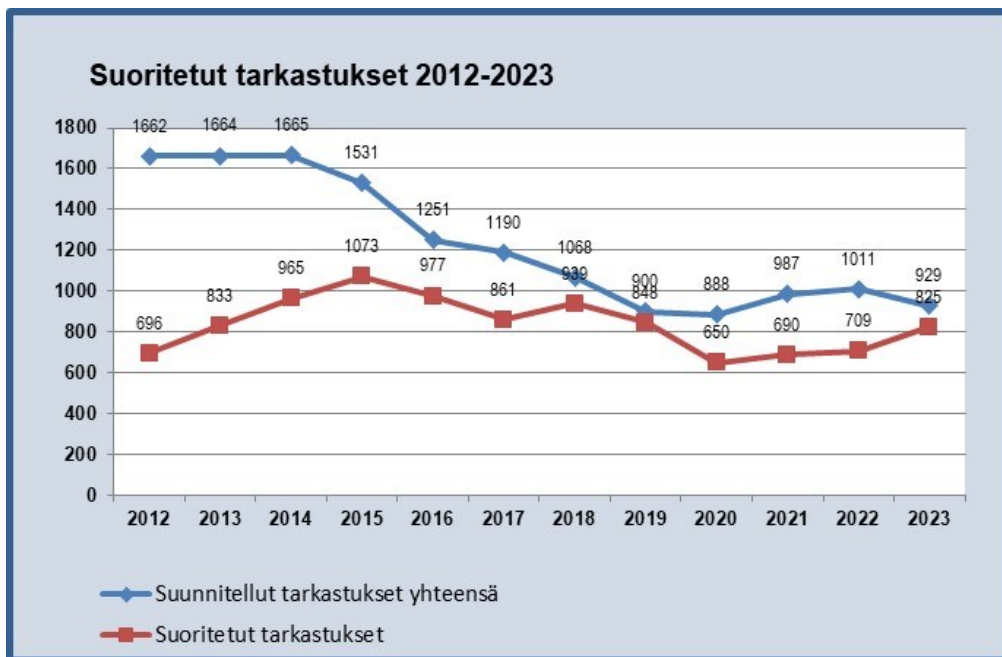
Valvontasuunnitelman toteutuminen:

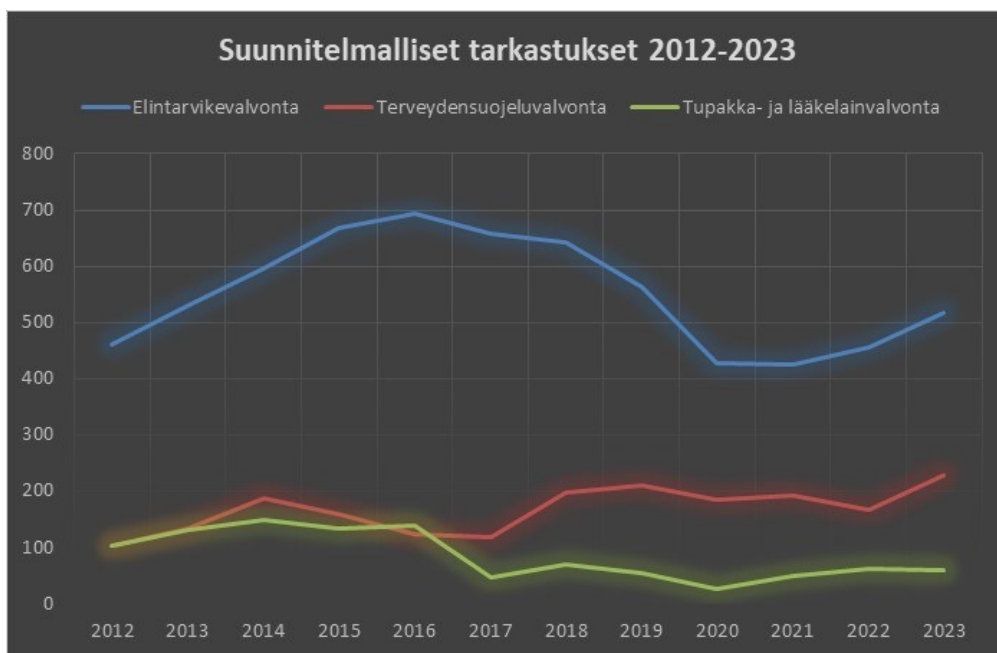
Kuva 1. Valvontasuunnitelman toteutuminen ylitti valvontasuunnitelmaan asetetun minimitasen (70 %).

Valvontasuunnitelman tarkastuksien tavoitemäärä oli yhteensä 933 kpl ja toteutumisaste jäi 88 % (825 tarkastusta).

Valvontasuunnitelma noudattaa keskusviranomaisien (Ruokavirasto ja Valvira) suosittelemia valvontakohteiden tarkastustiheystavoitteita. Poikkeamia on tehty ainoastaan kohdekohtaisen riskiarvioinnin perusteella.

Kuva 2. Tarkastuksien määrä on koronavuosien jälkeen noussut entisiin lukemiin.

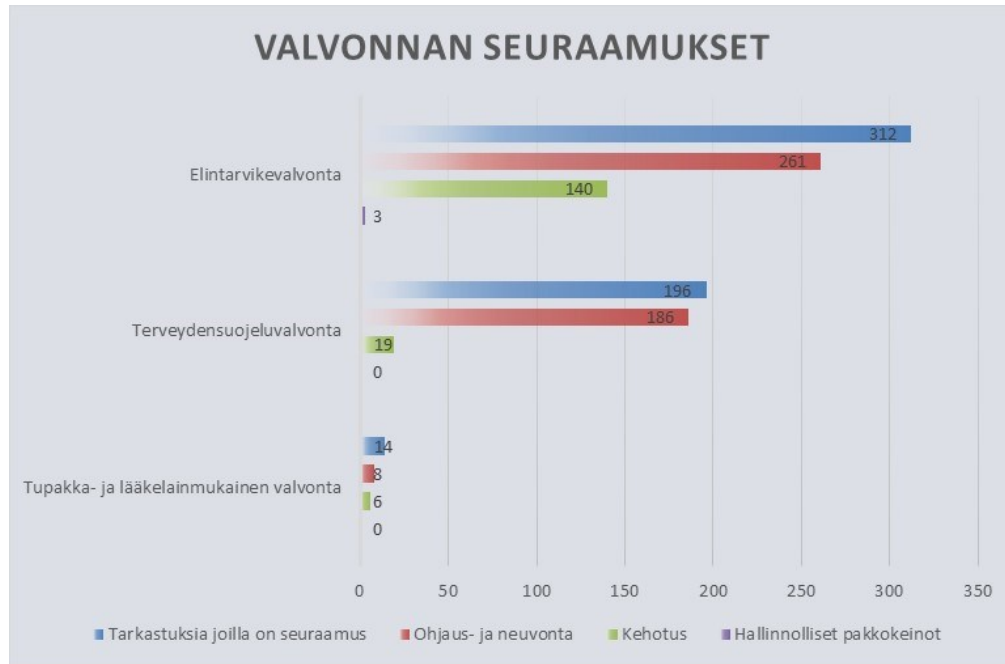

Kuva 3. Tarkastuksien määrien kehitys eri lainsäädännön näkökulmalta.

Tupakka- ja lääkelain valvonta on tehty lähtökohtaisesti elintarvike- tai terveydensuojeluvalvonnan yhteydessä.

Valvonnan vaikuttavuus

Terveysvalvonnassa yleisin tarkastuksen seuraus oli ohjaus- ja neuvonta. Kehotuksia valvonnan yhteydessä annettiin yhteensä 165 tarkastuksella. Epäkohdat korjataan usein ilman että on ryhdyttävä hallinnollisiin pakkokeinoin.

Kuva 4. Terveysvalvonnassa yleisin tarkastuksen seuraus oli ohjaus- ja neuvonta.

Valvontasuunnitelmassa mainitut tehtävät mitä ei voida tarkasti määritellä etukäteen on listattu alla olevassa taulukossa (ns. ei-suunnitelmalliset tehtävät). Tehtävien määrää on verrattu edelliseen vuoteen.

ELINTARVIKEVALVONTA		
	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023
Ruokamyrkytyspäilytarkastus	0	7
Vientitarkastus	1	1
Muu tarkastuskäynti	8	15
Ilmoituksien/hakemuksien käsittely	75	89
Todistukset (vienti tai muu)	9	11
Muu yhteydenotot	25	21
Näytteenotot, suunniteltu	25	21
Näytteenotot, ei suunniteltu	3	7
Ohjaus ja neuvonta	11	13
Hallinnolliset pakkokeinot	1	3
Yhteistyökokoukset	3	3
Yhteensä	161	191
TERVEYDENSUOJELUVALVONTA		
	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023
Terveyshaittaepäilytarkastus	34	33
Laivatarkastus	30	20
Muu tarkastuskäynti	1	2
Lausunnot	82	81
Muu todistus	0	1
Ilmoituksien käsittely	33	72

Yhteydenotto, terveyshaittaepäily	53	63
Muu yhteydenotto	75	65
Ohjaus ja neuvonta	11	7
Mittaukset	3	0
Näytteenotot, suunniteltu	306	270
Näytteenotot, ei suunniteltu	72	89
Yhteistyökokoukset	68	81
Merkittävät hallintotoimenpiteet	5	7
Sairastumis-/haittailmoitukset	4	42
Havainnot (haittaeläinten tunnistus ym)	3	0
Yhteensä	773	791
TUPAKKA- JA LÄÄKELAINVALVONTA		
	1.1.-31.8.2022	1.1.-31.12.2023
Tarkastukset/hakemukset	6	16

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON VALVONTATEHTÄVÄT

Lintuinfluenssan tulo turkistarhoihin aiheutti resurssien vahvan kohdentamisen eläintautivalvontaan heinäkuusta lähtien. Ei- kiireellisiä valvontatehtäviä ei sen jälkeen voitu tehdä juuri ollenkaan ja tarkastuksien jonotuslista kasvoi entistä pidemmäksi.

Kuva 5. Ilmoituksen perusteella tehtyjen eläinsuojelutarkastuksien määrä kasvoi viime vuoteen verrattuna 20 tarkastuksella.

ELÄINTAUTIVALVONTA		
	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023
Tarkastukset	7	38
Lausunnot/todistukset	3	10
Näytteenotot	83	86

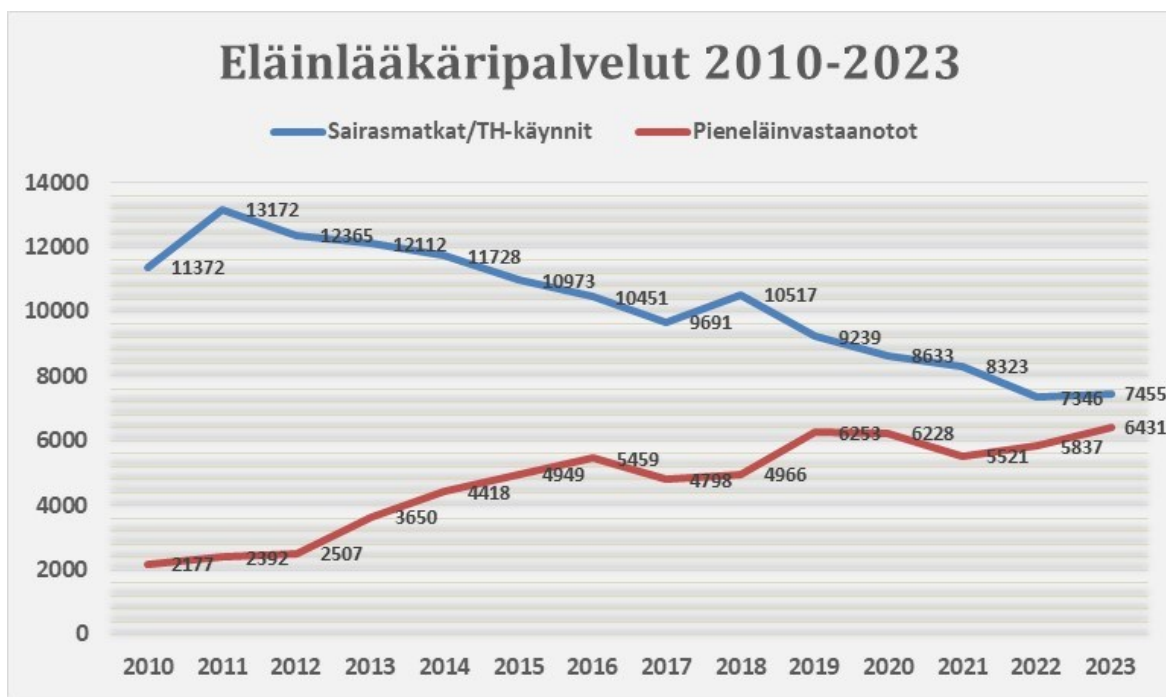
SIVUTUOTEVALVONTA		
	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023
Todistukset ja tarkastukset	52	38

ELÄINSUOJELUVALVONTA		
	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023
Epäilyyn perustuvat tarkastukset	118	125
Nautojen jaloitteluvalvonta	15	7
Hallinnolliset pakkokeinot (päätökset)	26	35

ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUT

Ympäri vuorokautisia eläinlääkäripalveluja on tarjottu tasapuolisesti koko yhteistoiminta-alueella kysyntää vastaavasti, vaikka vajetta eläinlääkäripalvelussa on ollut n. 2 htv.

Valtakunnallisten eläinlääkäripalvelujen saatavuustavoitteiden arvioidaan täyttyneen.

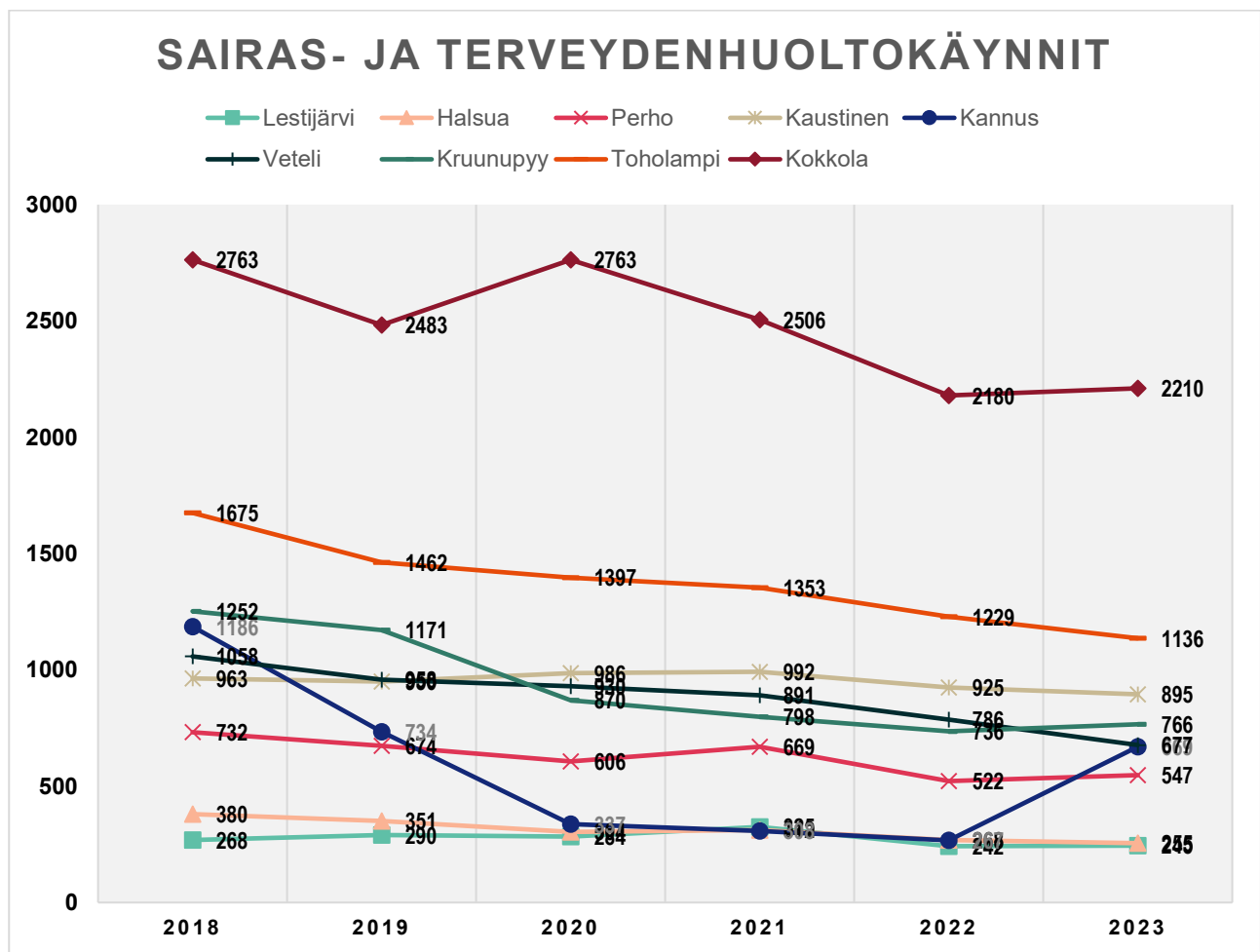
Kuva 6. Eläinlääkäripalvelujen kehitys toiminta-alueella.

Suoritteita on kirjattu yhteensä 14 024, joista 264 on ollut terveydenhuoltokäyntejä.

Eläinlääkäripalvelussa suoritteiden määrä on lisääntynyt 5,5 % vuoteen 2022 verrattuna. Tuotantoeläimien sairasmatkat ovat lisääntyneet n. 1,7 % ja pieneläimien vastaanotot ovat lisääntyneet 10,2 % vuoteen 2022 verrattuna.

Eläinlääkäripalveluiden kysyntään vaikuttaa yksityiseläinlääkäripalvelujen saatavuus.

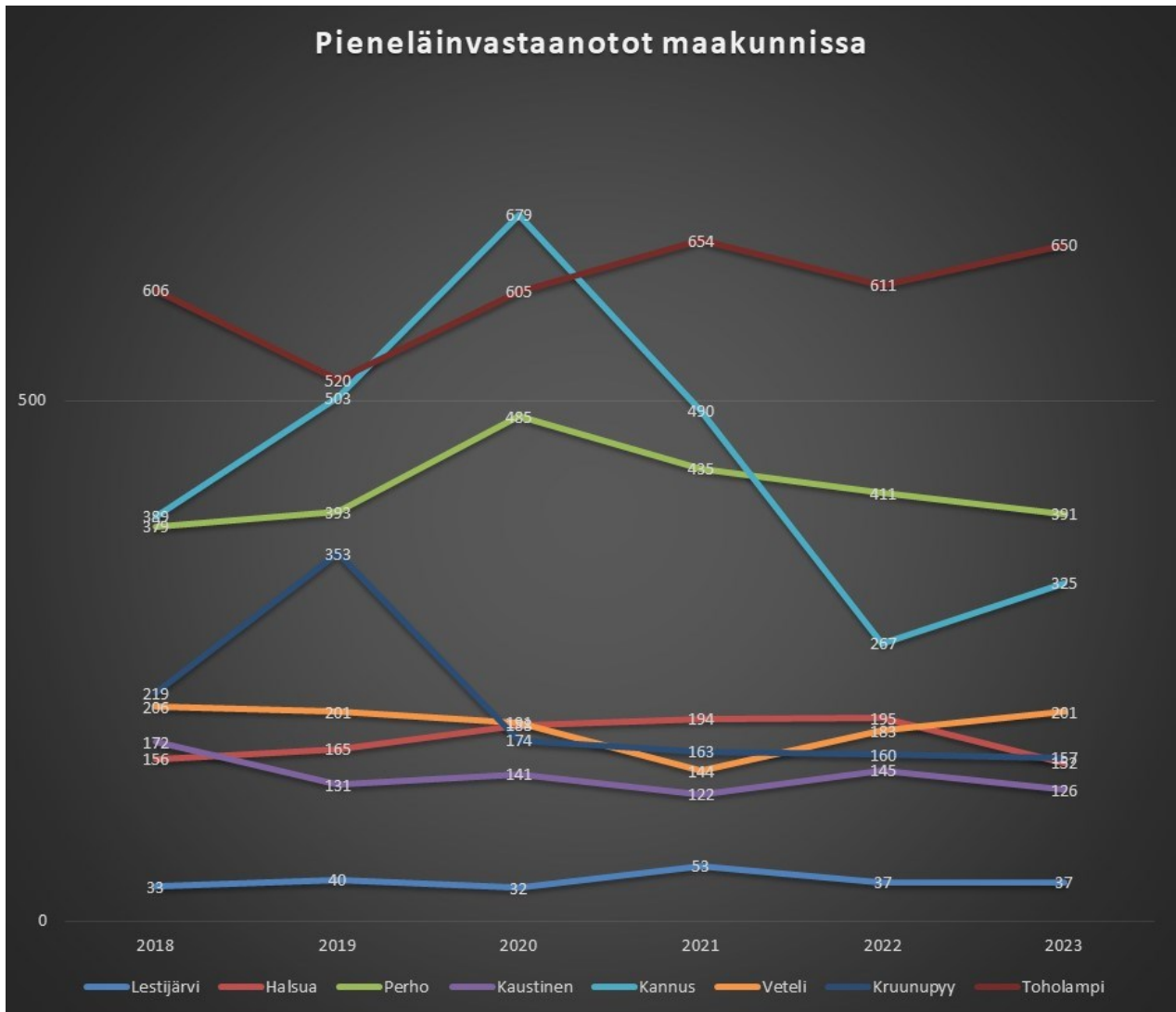
Eläinlääkäripalvelujen kehitys kunnittain:

Kuva 7. Sairas- ja terveydenhuoltokäynnit kunnittain 2018-2023

Kuva 8. Pieneläinpraktiikan kehitys Kokkolassa.

Kuva 9. Pieneläinpraktiikan kehitys muiden kuntien alueella.

Pieneläinvastaanottojen määrä on kasvanut merkittävästi Kokkolassa. Kannuksessa on myös käytetty ympäristöterveydenhuollon palveluja huomattavasti enemmän vuoteen 2022 verrattuna. Muissa kunnissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia sairasmatkoihin tai vastaanotettujen pieneläinten määrissä.

Asiakkaiden palautteet valvontatyöstä

Asiakkaiden palautetta ympäristöterveydenhuollon palveluista ja valvonnasta kerätään aktiivisesti. Terveysvalvonnan tarkastuskertomukset sisältävät pyynnön ja pikalinkin palautelomakkeeseen Kokkolan kaupungin nettisivuilla <https://kartta.kokkola.fi/eFeedback/fi/>. Terveysvalvonnasta ei ole kuitenkaan saatu palautetta vuoden aikana.

Sähköinen palautejärjestelmä eläinlääkintähuollon valvontatehtävistä on otettu käyttöön 1.7.2021 (www.kokkola.fi/elainsuojelutarkastus). Asiakas saa pikalinkin palautekyselyyn heti tarkastuksen jälkeen.

Eläinsuojelutarkastuksista on vuoden aikana tullut viisi palautetta. Kahdessa palautteessa tarkastuksen kohteena on ollut tuotantoeläimiä ja kolmessa pieneläimiä. Kaikissa vastauksissa

todettiin, että tarkastus sujui asiallisesti, tarkastajan tekemät havainnot olivat oikeat ja valvonta on tarpeellista. Tarkastuksen havainnot ja niiden mahdolliset seuraamukset selvitettiin tarkastuksen yhteydessä.

HENKILÖSTÖ

Vastuualueen Henkilömäärä (HTV)	2021	2022	2023 (muutos)
virkasuhteiset	25,75	25,75	25,75 (+1)
työsuhteiset	1	1	1 (+1)
yhteensä	26,75	26,75	26,75 (+2)

Vuoden lopussa perustettiin kolmas valvontaeläinlääkärin virka ja klinikkaeläinhoitajan toimi.

Eläinlääkäripalveluksessa vajetta on sijaisien huonon saatavuuden takia ollut n. 2 htv.

Henkilövoimavarat vuonna 2023

	Virkanimike	Vastuualue
Andréas Smeds	terveysvalvonnan johtaja	hallinto ja johtaminen
Annukka Nikula	hygieenikkoeläinlääkäri	elintarvikevalvonta (alkutuotanto, laitostenvalvonta), eläinsuojeluvalvonta, lautakunnan sihteeri
Anitta Smolander , työaika 0-100 %	vs. valvontaeläinlääkäri	eläinlääkintähuollon valvontatehtävät
Eva-Lotta Halonen	valvontaeläinlääkäri	eläinlääkintähuollon valvontatehtävät
Pihla Markkola , 8.9.2023 saakka, työaika 60 %	vs. valvontaeläinlääkäri	eläinlääkintähuollon valvontatehtävät
Henri Heimann , 25.9.2023-	vs. valvontaeläinlääkäri	eläinlääkintähuollon valvontatehtävät
Mari Viirret	ympäristöterveystarkastaja	terveydensuojeluvalvonta
Teija Pitkäkangas , 12.12.2023 saakka	ympäristöterveystarkastaja	elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonta
Ann-Sofi Slotte , työaika 80-100 %	ympäristöterveystarkastaja	elintarvike- ja tupakkavalvonta
Niina Häkkinen	ympäristöterveystarkastaja	elintarvike- ja tupakkavalvonta
Maria Rintala	ympäristöterveystarkastaja	terveydensuojelu- ja tupakkavalvonta
Satu Luoma	ympäristöterveystarkastaja, Toholammin toimipiste	elintarvike- ja tupakkavalvonta
Elina Pääkkönen ,	ympäristöterveystarkastaja	elintarvike- ja tupakkavalvonta
Marjut Tofferi	ympäristöterveystarkastaja	elintarvike- ja tupakkavalvonta
Nina Kontinaho , työaika 50-80 %	ympäristöterveystarkastaja	terveydensuojelu- ja tupakkavalvonta
Sanna Jokela	ympäristöterveystarkastaja	terveydensuojelu- ja tupakkavalvonta
Pinja Laukkanen , 15.5.2023-	vs. ympäristöterveystarkastaja	terveydensuojelu-, elintarvike ja tupakkavalvonta
Sonja Hyvönen , 25.9.2023-	vs. ympäristöterveystarkastaja	
Tiina Högländ	toimistonhoitaja	hallinto, arkistointi, laskutus
Kaisa Savolainen , työaika 50 %, 1.10.2023-	eläinlääkäri, Kokkolan ja Kälviän vastaanotto	praktiikka
Maria Maunumäki	eläinlääkäri, Kälviän vastaanotto	praktiikka

Jenni Björkskog , työaika 80 %, sijainen Laura Alasaarela (20 %)	eläinlääkäri, Kälviän vastaanotto	praktiikka
Johanna Patrikka (75 %)	eläinlääkäri, Kälviän vastaanotto	praktiikka
Anna-Maria Korpijärvi	eläinlääkäri, Toholammin vastaanotto	praktiikka
Johanna Askola , 1.3.-31.8.2023	vs. eläinlääkäri, Toholammin vastaanotto	praktiikka
Ida Törnroos	eläinlääkäri, Toholammin vastaanotto	
Susanna Toivonen	eläinlääkäri, Vetelin vastaanotto	praktiikka
Terhi Aho	eläinlääkäri, Halsuan vastaanotto	praktiikka
Christel Lagerman	eläinlääkäri, Perhon vastaanotto, 1.9.2023-Vetelin vastaanotto	praktiikka
Juha Torppa	eläinlääkäri, Vetelin vastaanotto	praktiikka
Kesäsijaiset , yhteensä 7 kpl		

SAIRAUSPOISSAOLOT/TYÖNTEKIJÄ

Vuosi	2019	2020	2021	2022	2023
Sairauspoissaolo päivät	368	263	439	350	269
Sairauspoissaolot/htv (29 htv)	12,7	9,1	15,1	12,1	9,3

STRATEGISET TOIMENPITEET

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari	Tilinpäätös	Hyte	Tila
----------------------------	-------------------------	---------	-------------	------	------

Yrittäjäystävällisyys: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö

Kokkola edesauttaa maa- ja metsätaloutta ja edistää kotimaisen ruoan käyttöä	Eläinlääkäripalvelussa akuuttitapaukset hoidetaan joustavasti ja viipymättä. TH-käynnit suoritetaan sopimuksen mukaan. Eläinlääkäripalvelujen resurssit pyritään turvamaan parantamalla eläinlääkäreiden olosuhteita ja työnantajan vetovoimaisuutta.	Akuuttitilanteessa eläinhoito on saatavissa 3 tunnin sisällä > 90 tapauksissa. Tilasto poikkeavista tilanteista ja onnistunut rekrytointi eläinlääkäripalvelussa .	Akuuttitilanteessa akuuttihoito on ollut saatavissa kolmen tunnin sisällä > 90 % tapauksissa. Eläinlääkärien olosuhteiden ja työnantajan vetovoimaisuuden kehitystyö on jatkunut vuoden 2023 aikana. Ympäristöterveydenhuollon toimitilat (ml. eläinlääkäritilat) valmistuvat vuoden 2024 aikana. Eläinlääkärien avuksi on perustettu klinikkaeläinhoitajan toimi. Perhonjokilaakson eläinlääkäriaseman hankinta on edennyt ja uudet toimitilat valmistuvat vuoden 2025 aikana. Yhteisvastaanotto edesauttaa eläinlääkäripalvelujen kehitystä Perhonjokilaakson alueella. Uudet toimitilat antavat jatkossa paremmat edellytykset onnistua rekrytoinnissa ja resurssien turvaamisessa.		Kesken
Huoltovarmuuden ylläpitäminen ja	Viennin edellytyksien tarkistaminen ja	Todistuksien antaminen kolmen työpäivän sisällä,	Todistukset on myönnetty kolmen työpäivän kuluessa, mikäli ehdot täyttyvät. Ei poikkemia.		Toteu tunut

lähituotannon tukeminen	vientitodistuksien joustava käsittely.	mikäli edellytyksiä on olemassa. Tilasto poikkeavista tilanteista.			
-------------------------	--	--	--	--	---

Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava

Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, turvalliset ja viihtyisät elinympäristöt sekä elävä kaupunkikeskusta ja aktiiviset kylät	Valvontasuunnitelman päivittäminen ja toteutuminen riskiperuisesti. Osallistuminen aluekäytön suunnitteluun turvallisten ja viihtyisien elinympäristön suunnittelemiseksi antamalla lausuntoja ja osallistumalla työryhmiin.	Valvontasuunnitelman päivittäminen ja toteutuminen asennettujen tavoitteiden mukaisesti. Toteutumisaste > 70 %. Lausuntojen määrä.	Valvontasuunnitelman toteutumisaste on 88 %. Valvontasuunnitelman toteutuminen ylitti valvontasuunnitelmaan asetetun minimitasen (70 %). Ympäristöterveydenhuolto on osallistunut aluekäytön suunnitteluun turvallisten ja viihtyisien elinympäristöjen suunnittelemiseksi ja antanut lausunnot mm. kaavoituksista, ympäristöluvista, rakennusluvista ja ympäristövaikutusten arvioinnista. Yhteistyöpalavereiden määrä on 81 ja annetut lausunnot 81.	☒	Toteutunut
---	--	--	---	-------------------------------------	---

Osaava, vastuullinen ja hyvinvoiva henkilöstö

Työhyvinvointia, turvallista ja terveellistä työtä sekä työkykyä edistävät työyhteisöt	Yksilölliset työnohjaukset.	Työhyvinvointikysely.	Yksilöllistä työnohjausta on tarjottu henkilöstölle.	☐	Toteutunut
--	-----------------------------	-----------------------	--	--------------------------	---

ARVIO TOIMIALAN TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Lakiin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta on tulevina vuosina odotettavissa muutoksia. Muutokset koskevat lähinnä ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden minimiresursseja ja mahdollisesti myös muutoksia palvelujen järjestämisvastuussa. Asia on vasta selvityksen alla.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki on ollut lausunnolla ja lain odotetaan astuvan voimaan lähiaikoina. Kuntien järjestämisvastuun vähimmäislaajuus määräytyisi lakiin ehdotettujen säännösten mukaisesti (§ 8). Uusi eläinlääkintähuoltolaki ei kuitenkaan aiheuttaisi merkittäviä toiminnallisia muutoksia Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollolle. Lakiesitys ottaa alueelliset erot hyvin huomioon ja luo hyvät edellytykset kunnallisten eläinlääkäripalvelujen järjestämiselle jatkossakin. Järjestämisvastuun ulkopuolella olevien palveluiden tuottaminen tarvittaessa on edelleen mahdollista ilman yhtiöittämisvelvollisuuden riskiä.

Eläinlääkärien vaikean saatavuuden arvioidaan jatkuvan valtakunnallisesti ja tarjolla oleva praktiikka ja olosuhteet tulee olla kilpailukykyisiä rekrytinnissa. Eläinlääkäripalvelussa on edelleen tarvetta lisätä työnantajan vetovoimaa, jotta saadaan kunnaneläinlääkäriin kaikki virat täytetyksi ja tarvittavat sijaiset sijaisuuksiin. Uudet toimitilat Kokkolassa ja Vetelissä antavat jatkossa paremmat edellytykset onnistua rekrytinnissa ja resurssien turvaamisessa.

SISÄINEN VALVONTA

Ympäristöterveydenhuollon organisaatio on matalarakenteinen. Päättävä toimielin on ympäristöterveyslautakunta.

Ympäristöterveydenhuollon toiminnasta ohjaa Kokkolan kaupungin hallintosääntö ja Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon johtosääntö. Ympäristöterveyslautakunta on päättänyt päätösvallan siirrosta ympäristöterveydenhuollon viranhaltijoille 9.3.2022 § 24. Viranhaltijoiden päätösluettelo, paitsi eläinsuojeluasioista, tuodaan tiedoksi jokaiseen lautakunnan kokoukseen. Eläinsuojeluasioissa paikalliset viranomaiset on määritelty laissa eläinten hyvinvoinnista (692/2023) § 74.

Ympäristöterveydenhuollon lausuntojen antamisesta on päätetty ympäristöterveyslautakunnan kokouksessa 11.10.2018 § 48.

Toimintaa ohjaa lisäksi ympäristöterveyslautakunnan hyväksymä ympäristöterveydenhuollon laatujärjestelmä sekä toimialan valvontasuunnitelma. Lautakunnassa käsitelty valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi toimitetaan VYHA:n (Ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkötietojen hallintajärjestelmä) kautta aluehallintovirastolle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. VYHAn avulla hallinnoidaan ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkötietoja. Järjestelmää käytetään valvontaa ja valvontayksikköä koskevien tietojen keräämiseen. Näitä ovat mm. henkilöresurssit, valvontasuunnitelma ja sen toteuman arviointi.

Ympäristöterveydenhuollon keskitetty toiminnanohjaus ja tiedonhallintajärjestelmä VATI on otettu käyttöön vuoden 2019 alussa. VATI on tietovarasto ja käyttöliittymä, joka kattaa ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalain mukaiset tehtävät. VATIn reaaliaikainen käyttöliittymä hyödyntää valvonnan riskiperusteisuuden vaatimusta sekä toimii päivittäisen valvontatyön työkaluna. VATI:ssa hallinnoidaan mm. valvontakohteita, -toimenpiteitä ja -suunnitelmia sekä tehdään näihin liittyvää seurantaa, raportointia ja kehittämistä.

Häiriötilannesuunnitelman päivitys hyväksyttiin lautakunnan kokouksessa 19.5.2021 § 17.

Esihenkilö seuraa säännöksiä, määräyksien ja päätösten noudattamista (valtion, kaupungin, omat).

Ympäristöterveydenhuollon toiminnasta on mahdollista esittää hallintokantelun Aluehallintovirastolle (<https://avi.fi/asioi/henkiloasiakas/valvonta-ja-kantelut>). Mahdolliset hallintokantelut tutkitaan ja annetaan pyydetyt lausunnot ko. keskusviranomaisille. Vuoden 2023 aikana on esitetty yksi hallintokantelu ympäristöterveydenhuollon viranhaltijan toiminnasta aluehallintovirastolle. Vastine asiassa annettiin 14.11.2023, mutta päätöstä kantelusta ei ole vielä saatu.

Jos viranomaistoiminta todetaan virheelliseksi, mahdolliset syyt selvitetään ja jatkotoimenpiteisiin ryhdytään. Oikaisuvaatimus tai valitus viranhaltijoiden tai lautakunnan päätöksestä käsitellään lainsäädännön mukaisesti. Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei ole esitetty vuoden 2023 aikana.

Tavoitteiden toteutumisesta ja varojen käytön valvonnasta vastaa ympäristöterveyslautakunta ja terveysvalvonnan johtaja.

Toiminta on järjestetty työsuojelun toimintaohjelmien mukaisesti. Työturvallisuuden hyväksi on tehty riskiarvio, toimenpidesuunnitelmat ja ohjeistus riskien minimoimiseen.

Omaisuuksien tai palvelun hankinnassa on noudatettu hankintalakea, kaupungin omaa hankintaohjetta sekä Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon johtosääntöä. Toiminnassa on noudatettu hallinto- ja johtosäännöissä annettuja ohjeita ja määräyksiä.

Sopimuksia on tehty hallinto- ja johtosääntöjä noudattaen. Sopimuksen tekijä vastaa sopimusseurannasta.

Ympäristöterveydenhuolto on noudattanut toiminnassaan kaupungin, valtion sekä omia säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä.

Ympäristöterveydenhuolto on pääosin saavuttanut sille asetetut tavoitteet.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 1-12/2023

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO

	TA 2023	1-12/2023	tot. %	1-12/2022	tot. %
Toimintatuotot	1 023 730	1 075 790	105,1	947 943	74,5
- henkilöstökulut	1 095 800	1 211 214	110,5	1 046 642	98,5
- palvelujen ostot	143 110	168 318	117,6	128 710	97,3
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	99 100	126 638	127,8	88 130	86,0
- korvaukset karjanomistajille	68 900	69 360	100,7	64 537	93,9
- vuokrat	158 800	143 383	90,3	142 740	86,9
- muut toimintakulut	7 000	16 879	241,1	11 071	147,6
Toimintakulut	1 572 710	1 735 793	110,4	1 481 829	96,4
Netto	548 980	660 002	120,2	533 887	201,5

TERVEYSOLOJEN VALVONTA

	TA 2023	1-12/2023	tot. %	1-12/2022	tot. %
Toimintatuotot	461 098	501 872	108,8	440 164	156,8
- henkilöstökulut	603 300	624 320	103,5	549 270	96,6
- palvelujen ostot	37 400	33 838	90,5	32 749	80,9
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 150	8 059	98,9	8 709	65,0
- vuokrat	18 500	52 100	281,6	15 645	82,3
- muut toimintakulut	14 000	21 483	153,4	12 513	73,6
Toimintakulut	681 350	739 801	108,6	618 885	94,0
Netto	220 252	237 929	108,0	178 721	47,4

YMPÄRISTÖTERVEYDEN- HUOLLON HALLINTO

	TA 2023	1-12/2023	tot. %	1-12/2022	tot. %
Toimintatuotot	200 749	150 775	75,1	193 346	343,7
- henkilöstökulut	231 100	249 231	107,8	239 111	108,3
- palvelujen ostot	36 835	26 405	71,7	24 463	93,2
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 650	1 895	51,9	2 656	48,3
- vuokrat	80 200	14 733	18,4	82 223	97,9
- muut toimintakulut	3 700	3 717	100,5	2 009	37,2
Toimintakulut	355 485	295 981	83,3	350 461	102,5
Netto	154 736	145 206	93,8	157 115	55,0

YMPÄRISTÖTERVEYDEN- HUOLTO YHTEENSÄ

	TA 2023	1-12/2023	tot. %	1-12/2022	tot. %
Toimintatuotot	1 685 577	1 728 438	102,5	1 581 453	98,3
- henkilöstökulut	1 930 200	2 084 765	108,0	1 835 022	99,1
- palvelujen ostot	217 345	228 562	105,2	185 921	93,4
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	110 900	136 593	123,2	99 495	82,0
- korvaukset karjanomistajille	68 900	69 360	100,7	64 537	93,9
- vuokrat	257 500	210 216	81,6	240 607	90,0
- muut toimintakulut	24 700	42 080	170,4	25 593	85,6
Toimintakulut	2 609 545	2 771 575	106,2	2 451 176	96,6
Netto	923 968	1 043 137	112,9	869 723	93,7

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KUNNITTAIN 1-12/2023

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON KULUT (Hallinnon kulut mukana)

kustannuspaikka	TA 2023	tot.1-12/2023	%	peritty kunnalta	palautetaan	veloitetaan
Kokkola	603 213	715 047	118,5			
Kannus	102 477	116 046	113,2	102 480		13 566
Kruunupyä	114 014	110 007	96,5	114 000	3 993	
Halsua	66 827	58 628	87,7	66 720	8 092	
Kaustinen	115 879	115 190	99,4	115 800	610	
Veteli	109 380	100 385	91,8	109 320	8 935	
Toholampi	233 826	224 462	96,0	233 760	9 298	
Lestijärvi	37 686	29 191	77,5	37 680	8 489	
Perho	109 033	98 263	90,1	108 960	10 697	
Eläinlääk.huolto yht.	1 492 335	1 567 220	105,0	888 720	50 113	13 566

HALLINTO

kustannuspaikka	TA 2023	tot.1-12/2023	%			
Hallinto	310 885	273 520	88,0			

TERVEYSTARKASTUS (Hallinnon kulut mukana)

kustannuspaikka	TA 2023	tot.1-12/2023	%	peritty kunnalta	palautetaan	veloitetaan
Kokkola	320 755	328 091	102,3			
Kannus	44 712	45 581	101,9	44 640		941
Kruunupyä	56 003	55 827	99,7	55 920	93	
Halsua	11 794	11 031	93,5	11 760	729	
Kaustinen	36 211	36 138	99,8	36 120		18
Veteli	32 209	29 926	92,9	32 040	2 114	
Toholampi	34 184	31 967	93,5	34 080	2 113	
Lestijärvi	10 770	10 741	99,7	10 680		61
Perho	23 871	23 006	96,4	24 000	994	
Terveystarkastus	570 509	572 307	100,3	249 240	6 044	1 020
YMP.TERV.HUOLTO YHT.	2 062 844	2 139 527	103,7	1 137 960	56 157	14 586

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON MENOT KUNNITTAIN 1-12/2023

	1940 Terveysvalvonta	1980 Hallinto	1900 Eläinlääkintähuolto	
Menot	739 801	295 981	1 735 793	2 771 575 brutto
Tulot	324 768	22 461	284 819	632 048
Netto	415 033	273 520	1 450 973	2 139 527 netto

Jako terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon kesken

	Terveysvalvonta %	Eläinlääk.huolto %	
	57,5	42,5	
	157 274	116 246	
Menot yht.	572 307	1 567 220	yhteensä 2 139 527

Terveysvalvonnan jako kunnittain asukasluvun ja tarkastuskohteiden suhteessa, eläinlääkintähuollon hallinto jaetaan suoritteiden suhteessa, osa kunnittain suoraan

	terveysvalvonta	terv.valv. jako %	el.lääk.huollon hallinto	el.lääk.hall.%	kuntakohtaiset menot	yht.eläinl.huolto	ymp.terv.huolto yht.1-12/2023
Halsua	11 031	1,93 %	3 489	3,00 %	55 139	58 628	69 659
Kannus	45 581	7,96 %	8 450	7,27 %	107 596	116 046	161 627
Kaustinen	36 138	6,31 %	8 626	7,42 %	106 564	115 190	151 328
Kokkola	328 091	57,33 %	55 044	47,35 %	660 002	715 047	1 043 137
Kruunupyä	55 827	9,75 %	7 865	6,77 %	102 143	110 007	165 834
Lestijärvi	10 741	1,88 %	2 384	2,05 %	26 806	29 191	39 932
Perho	23 006	4,02 %	7 915	6,81 %	90 349	98 263	121 270
Toholampi	31 967	5,59 %	15 043	12,94 %	209 419	224 462	256 429
Veteli	29 926	5,23 %	7 430	6,39 %	92 955	100 385	130 311
	572 307	1,00	116 246	1,0	1 450 973	1 567 220	2 139 527

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON KUSTANNUKSIEN JAKOPERUSTE

Eläinlääkäreiden suoritteet ajalta 1.1.-31.12.2023

	Praktiikka		Praktiikka		Eläinsuojelu	Terveystenhuoltok.	Suoritteet yht.	%
	Sairask.	%	Pienel. v.o.	%				
Kokkola	2148	30,0	4300	67,82	61	70	6579	47,35 %
Kannus	662	9,3	325	5,13	15	8	1010	7,27 %
Toholampi	1087	15,2	650	10,25	11	50	1798	12,94 %
Lestijärvi	245	3,4	37	0,584	3	0	285	2,05 %
Perho	513	7,2	391	6,167	8	34	946	6,81 %
Halsua	226	3,2	152	2,397	10	29	417	3,00 %
Kaustinen	881	12,3	126	1,987	10	14	1031	7,42 %
Veteli	639	8,9	201	3,17	10	38	888	6,39 %
Kruunupyy	751	10,5	158	2,49	10	21	940	6,77 %
Yhteensä	7152	100,0	6340	100,0	138	264	13894	100,00 %

Jako kunnittain asukasluvun ja tarkastuskohteiden suhteessa (terveysvalvonta)

Kunta	asukasluku (ennakkotiedot 12/2023)	asukasluku %	Tarkastuskohteita (%)	edellisten keskiarvo (%)
Halsua	1 013	1,4 %	2,5 %	1,93 %
Kannus	5 249	7,1 %	8,8 %	7,96 %
Kaustinen	4 135	5,6 %	7,0 %	6,31 %
Kokkola	48 299	65,2 %	49,5 %	57,33 %
Kruunupyy	6 366	8,6 %	10,9 %	9,75 %
Lestijärvi	682	0,9 %	2,8 %	1,88 %
Perho	2 578	3,5 %	4,6 %	4,02 %
Toholampi	2 850	3,8 %	7,3 %	5,59 %
Veteli	2 936	4,0 %	6,5 %	5,23 %
Yhteensä	74108	100,0 %	100,0 %	100,00 %

Kohteiden määrä (31.12.2023)

KUNTA	EV	TSV	Yhteensä
Halsua	21	15	36
Kannus	90	38	128
Kaustinen	70	32	102
Kokkola	461	255	716
Kruunupyy	105	53	158
Lestijärvi	29	12	41
Perho	49	17	66
Toholampi	77	29	106
Veteli	64	30	94
Yhteensä	966	481	1447